

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

INSTRUCTIE voor de Kultuur en behandeling van den Havannah Tabak.

Art. 1. De tabak vereischt over het algemeen eenen goeden vruchtbaren, maar vooral lossen grond, met dien verstande nochtans, dat de tabak, die voor snuif en pruim-tabak bestemd is, op zwaarder en vetter gronden moet geteeld worden dan de fijne en zoo gezochte rook-tabak, waarvan men de sigaren maakt. De alluviale-gronden en de boorden der rivieren, zijn voor ~~den~~ ^{de} laatste zeer geschikt, even zeer als die roodachtige gronden, die eenigzins met zand vermengd zijn en die men veel aantreft alvorens, aan den eigenlijk gezegden berggrond te komen.

NB. De tabak die langs de boorden der *Tjietsran* te *Tanjong Poera* en *Prakanthroes*, als ook op eenen min of meer roodachtigen grond te *Tjelangkap* en *Poerwakarta* geteeld is, is uitmuntend geslaagd en levert eenen zeer geurigen en smakelijken rook-tabak op.

Art. 2. Alhoewel de tabak zoo wel eene vochtige atmosfeer als grond vereischt, zoo is het nochtans van het grootste belang, dat men voor eenen goeden afloop van het water zorge, op die gronden die men voor deze kultuur bestemt.

Art. 3. De tabak dient op Java in de maanden februarij of maart, tegen dat de zwaarste regens wat beginnen te verminderen (*), gezaaid te worden. Men zaait denzelfden op bedden, waarvan de grond vooraf

worden. Die ~~aan~~ ^{aan} bedden ~~zitten~~ ^{zitten} in allen gevallen gedekt te worden, gedurende de groote hitte van den dag.

NB. Ik heb er mij zeer goed bij bevonden om het zaad te vermengen met hout-asch (+). Ik bedekte mijne bedden van 's morgens 8 uur tot 's achtermiddags 4 of 5 uur, naar gelang der hitte en de meerdere of mindere vochtigheid der bedden.

Art. 4. Als de aldus gezaaide tabak opkomt, moet men hem goed zuiver houden en als hij te dik staat, met omzigtigheid dunnen.

Art. 5. De jonge planten zijn gewoonlijk, na veertig of vijftig dagen, groot en sterk genoeg om verplant te kunnen worden; doorgaans hebben de jonge planten dan 5 à 6 bladen. De verplanting geschiedt op gronden, die vooraf verscheidene malen geploegd en geëgd zijn, en daardoor los en van alle onkruid gezuiverd zijn.

NB. Vele chinezen verplanten den tabak twee maal, de eerste reis als de plant nauwelijks slechts drie bladen heeft, om voor te komen, dat de op de bedden dicht gezaaide jeugdige planten, zich niet verdringen, en dan ook om de nog op bedden overgeplante tabak, beter te kunnen verzorgen, beschutten, dekken en begieten dan zulks bij de gewone planting kan plaats vinden.

De tweede planting heeft plaats als de plant vier duimen hoog is; alhoewel ik dese wijze van planten goed heb zien slagen, durf ik dezelve nochtans niet aanbevelen, zij is werkzaam en levert zoo veel voordeel niet op.

Art. 6. De overplanting geschiedt naar den aard der gronden en de soort van tabak die men kultiveren wil;

(*) Dit laatste duidt genoeg aan dat men zich, aan de maanden niet sterren moet maar meer op 't weder moet letten; in 1832 heb ik tabak in junijs gezaaid, die uitmuntend geslaagd is.

(+) De ondervinding heeft geleerd dat men het zaad ook met zeer droog zand kan vermengen, en als men de hoeveelheid tabakzaad, benodigd voor 5 bouwen van 500 [ ] R., onder een flesch zand vermengd, dan zal het zaad dun genoeg gezaaid wezen.

te weten, in zeer vruchtbare nieuw ontgonnen boschgronden, op ruim drie voeten □, als men tabak wil geteeld hebben voor zwaren rook- of pruim-tabak; op twee voeten, als men die voor sigaren en ligten smakelijken rook-tabak wil aanwenden. De reden hiervan is, dat de tabaksplant ruimer staande, en meerder grond, ter ontwikkeling hebbende, ook meerder sappen tot voeding heeft, waardoor de bladen dikker en lijmsachtiger worden, men laat aan die planten tot 8, ja soms 10 bladen zitten. De planten digter bij elkander geplant, absorberen minder voedsel, breiden zich minder in de breedte en meer in de hoogte of lengte uit waardoor noodwendig het blad dunner en leaniger wordt. De alluviale gronden verdienen de voorkeur boven de zware en boschgronden voor den fijnen rook-tabak.

Art. 7. Men verplant den tabak met de hand, des morgens vroeg of des achtermiddags in de koelte, en het best na regenachtig weer, voor eerst omdat dan bij het uittrekken der jonge planten, als de grond vochtig en doorweekt is, de nog jeugdige wortels weinig lijden, en ten tweede, om dat de plant spoediger in koele en min of meer vochtige aarde vat.

NB. Wil men voorzigtig te werk gaan, dan bedekt men op het heetste van den dag de twee à drie eerste dagen, de pas overgeplante planten, met pisang of andere bladen.

Art. 8. Als de overplanting goed en omzigtig heeft plaats gehad, dan zal men spoedig aan de plant zelve zien dat zij weinig geleden heeft, bevestigd zijnde ontdoet men haar van de onderste bladen, zoo om het opschieten te bevorderen, als omdat de onderste bladen die meestal met aarde besmet zijn en scheuren, geene

ontwikkeling, ~~aan~~ ^{aan} den voet op, zoo om aan de plant meerder stevigheid als koele aan derzelve wortels te verschaffen. Die ophooging moet zoodanig geschieden, dat de planten langzamerhand op regelmatige regels of min of meer schuins opwaarts loopende smalle bedden komen te staan.

Art. 10. Als de overgeplante tabak ongeveer $\frac{2}{3}$ of een voet boven den grond staat, en de voet goed gezuiverd is van de geele en kwijnende bladen, dan topt men de plant met de nagels en laat daaraan alleen 6, 8 à 10 (naar mate der sterkte van den grond, en kracht der plant), kroonbladen.

Art. 11. De plant eenmaal getopt zijnde, zorgt men met de grootste naauwlettenheid, dat alle de uitspruitsels of zuigers, zorgvuldig weggenomen worden; men doet zulks het best, door alle de knoppen die zich zeer spoedig, aan de okselen der bladen vertoonen en buitengemeen snel ontwikkelen, met de nagels af te knippen, want laat men die zitten, dan verliest de plant haar kracht en de bladen hare deugd.

NB. Dit werk vereischt de meeste zorgvuldigheid en men dient alle dagen de planten goed na te gaan, want de ondervinding zal ieder, die zich op de tabaksteelt toelegt, toonen, hoe spoedig de getopte tabaksplanten, weder trachten uit te spruiten aan de okselen der bladen.

Art. 12. Na de overplanting, wordt de tabak, vrij algemeen, in twee maanden rijp. Het teeken van rijpheid is, dat de groene levendige kleur der bladen begint te verminderen, dat dezelve eene geelachtige tint en hier en daar bruine vlakjes krijgen, dat zij een weinig beginnen te hangen en eene tabaks-reuk afgeven, en dat het blad gemakkelijk de plant los laat.

Art. 13. Als de tabak die kenteekenen heeft, wordt zij geplukt. De geplukte bladen blijven eenigen tijd aan de lucht bloot gesteld om uit te zweeten. Daarna, meest den volgenden dag, brengt men ze naar de droogschuren, bindt ze paar aan paar en hangt ze op daar-

te, gemaakte latten, die twee à twee en een halve voet boven elkander liggen of zijn gesteld. In dien staat, laat men de tabak drie à vier maanden hangen, goed na ziende, of hij ook te sterk droogt, daar men tegen waken moet, daarom moeten de droog-lootsen zoodanig zijn ingerigt met ramen of kleppen, dat men de tabak naar willekeur aan den invloed van den atmosfeer kan bloot stellen of voor dien invloed afsluiten; het verplaatsen van boven naar beneden is zeer goed.

Art. 14. De tabak den bepaalden tijd gehangen hebbende, zoo worden de bladen in bundels van 25 bladen gebonden en op hoopen gelegd om dezelve eene zekere soort van fermentatie te doen ondergaan. De fermentatie moet noch te sterk, noch te langdurig zijn.

NB. Ik heb den tabak in de warmere streken 14 dagen, bij koel weer 3 weken op hoopen laten liggen. In kouder bergstreken zal eene maand mogelijk doelmatig wezen. Ik neem daaromtrent van dit jaar eerst eene proeve.

Art. 15. Als de tabak alzoo genoegzaam gefermenteerd heeft, dat men aan den geur en kleur der bladen kan ontwaren, worden de hoopen geopend, de tabak gesorteerd en vier bundels tot eenen bundel zamen gebonden en met waroeschillen, die vooraf daartoe bereid en goed gedroogd zijn, omwoeld en vervolgens in balen geperst. Die balen bestaan te Cuba uit 50 bundels; goed in elkander geperst, ondergaat de tabak, in dien staat, nog eene tweede gisting, maar men behoeft voor dezelve niet bevreesd te zijn, daar zij van zelve ophoudt.

NB. Dit laatste heb ik niet bij ondervinding, maar rust op de verklaring van den schrijver van eene zeer belangrijke verhandeling over de kultuur en bereiding van den Havannah tabak, den heer Lobé, welke verhandeling op last van Zijne Exc. den Gouverneur Generaal uit het Fransch is overgezegt, en geplaatst geworden in de bijdragen tot bevordering van den landbouw op Java, uitgegeven door de hoofd kommissie van Landbouw, Batavia 1830. Het vereenigen der bundels van 25 bladen tot eenen bundel en het omwoelen met waroeschil, wordt niet noodwendig vereischt. Voor de verzending naar Europa is het doelmatiger de bundels van 25 bladen te pakken in kisten of kisten; met de waroeschillen, die binnen en dezelve goed in de fust te persen.

Art. 16. Als men den aldus geteelden en behandelde tabak voor sigaren wil gebruiken, dan opent men eerst de bladen, strijkt die plat, legt dezelve op elkander en perst ze zeer sterk. In dien staat van persing, laat men ze eene maand à zes weken liggen en alsdan kan men ze volkomen gebruiken tot het rollen van sigaren.

Art. 17. Alvorens de sigaren te gebruiken, moet men dezelve in goed gesloten kisten of kistjes, waarvan men de randen beplakt, eenen geruimen tijd laten staan, want het is bekend dat de tijd alleen de geur en goede smaak van den tabak vermeerderd.

NB. Het verschil in den smaak tusschen versch gerolde en oude sigaren is zeer groot; die welke bij mij negen maanden in een kist afgepakt zijn geweest, werden over het algemeen zeer goed en aangenaam gevonden. De proeven in het jaar 1831 genomen, zijn goed geslaagd, doch de verkregen hoeveelheid tabak en sigaren zijn door een brand verwoest. Dezelfde werkwijze heeft in 1832 het zelfde gunstige resultaat te weeg gebracht en ik geloof te mogen zeggen dat men weinig schooner en geuriger tabak gezien heeft dan die, welke wij te Tjilangkap geteeld hebben. Op twee bouwen (van 500 □ roeden, rijnlandsch), en honderd vierkante roeden heb ik ruim 3000 ponden tabak geteeld, die van zulk eenen aard is, dat zij naar Europa zal gezonden worden tot eene proeve.

Art. 17. Voor een bouw tabak van 500 □ roeden, moet men rekenen gedurende 5 à 6 maanden noodig te hebben vier man, de ontgining van den zwaarsten grond daaronder begrepen. Een javaan, die ook nog voor zich zelyen ander werk te verrigten heeft, kan goed 2000 planten verzorgen (§). Een gewone bouw, bevat 8000 planten.

§) Men hebben te Tjilangkap geen vier man per bouw gebruikt. Maar men kan anders, menschen bij uitsluiting, en zonder eenige andere hulp, een goed toezigt voor eene bepaalde kultuur afzenderen

Art. 18. De drooglootsen dienen in de nabijheid der tabaks-bedden geplaatst te worden, ingerigt zoo als hier boven gezegd is. Men dient daarin met oordeel te werk te gaan, want het is moeilijk te bepalen, hoe groot de lootsen voor een gegeven getal bouws tabakland, moeten wezen; voor den tabak dien wij te Tjilangkap van de 1,100 □ roeden geogst hebben, hebben wij eene bamboezen loots gehad met adap gedekt, van 230 voeten lang en 40 voeten breed.

Art. 19. De vreemde tabaksoorten mogen niet in de nabijheid van den Javaschen tabak worden geteeld, en moeten ook onderling van elkander gescheiden blijven, om de spoedige verbaastering van het zaad voor te komen. Tot het winnen van zaad kiest men de sterkste en schoonste planten uit, die men natuurlijk niet topt, maar laat doorschieten; het beste zaad wordt van den hoofdstengel gewonnen, en men moet wel zorg dragen dat men nimmer zaad inzamelt, van nietige of kwijnende planten, en veel minder nog van de uitbottelsels, die na den oogst der bladen, meestal aan de overblijvende stammen komen (**).

Art. 20. Als de zaadhuisjes bruinachtig beginnen te worden, beginnen zij te barsten. Dan is het tijd dat men dezelve plukt, en op *tetampats* of platte manden, in de hitte der zon droogt. Goed gedroogd zijnde, wrijft men de zaadhuisjes fijn, waait of blaast de overtollige vezels weg, en doet het gewonnen zaad in drooge flesschen, waar in het 't best bewaard wordt. Men draag zorg van tijd tot tijd naar het zaad te zien, of het ook vochtig wordt; in dat geval droogt men het weder in de hitte van de zon, of hangt men het in de rook.

Art. 21. Voor een bouw tabak heeft men zooveel zand noodig als er in een maatje van een kubiek duim gaat (††).

De resident van Krawang,
G. DE SERIERE.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Maart 20—Zr. Ms. schoener *Krokodil*, luitenant ter zee der 1ste klasse van Kuyvel, van Soerabaja den 18den februari.—bark *Rembang*, G. Rutter, van Indramajoe den 19den dito.

Maart 21—Zr. Ms. schoener *Pilades*, luitenant ter zee der 1ste klasse Bastiaanse, van Sidajoe den 13den maart.—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Samarang den 19den dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heer Muhlenfeld en familie, de heer Steitz en familie, de heeren Davidson, de Groot, en mevrouw Kraess.

Vertrokken.

Maart 20—bark *Diedericka*, W. Townsend, naar Samarang.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 14—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Soerabaja den 12den maart, passagiers, de heeren Vos, Steitz en vrouw.—schoener *Dolphijn*, G. Marthus, van dito den 11den dito, met Zr. Ms. troepen.

Vertrokken.

Maart 12—schoener *Hokkay*, J. Rough, naar Batavia, passagier, de heer Raket.

Maart 16—schoener *Dolphijn*, G. Marthus, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen.—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heer Muhlenfeld en familie, de heeren de Groot, Davidson, Steitz en vrouw.

SOERABAJA.

Aangekomen.

Maart 12—schip *Zeemans Hoop*, J. A. Witzon, van Passaroeang den 10den maart.—Eng. schip *North Breton*, G. Morison, van Sijdney den 7den januari.

Maart 15—schip *Olivier van Noord*, H. de Jong, van Passaroeang den 11den maart.—schip *Jadul Barie*, Said Japar Bin Sech Segaf, van Samarang den 9den dito.

Maart 16—schip *Princes Mariana*, J. Admiraal, van Passaroeang den 14den maart, passagiers, de heer Bell en familie,

dan wel bepalingen te maken, die voor 't algemeen moeten werken, in den geest van het bij 't Gouvernement aangenomen grondbeginsel van kultuur.

(**) Tabak van zoodanig zaad geseid, blijft altoos laag en geeft niets dan kleine onbruikbare bladen. Over 't algemeen kan men rekenen dat 5 gewone goede zaadplanten, een flesch zaad afwerpen. En van zoodanig eene hoeveelheid kan men verscheidene jonken grond besaaien; van buitengewone sterke planten heeft men er slechts drie noodig om de genoemde hoeveelheid zaad te winnen. Maar 't buiten gewone kan tot geen algemeen maatstaf worden genomen.

(††) 't heeft eenige moeilijkheid in zich gehad van juist te bepalen, hoeveel zaad er om eene gegeven hoeveelheid tabak vereischt werd. De genomen proeven en gemaakte berekening hebben ons thier boven staande resultaat gegeven. Dan om alle misrekening zoo veel mogelijk voor te waken zal ik de te verzenden hoeveelheid zaad ruimschoots moeten.

overste Hullard, en gepasporteerde sergeant en vrouw.—schip *Samarangsche Vriend*, P. Lunel, van Batavia den 1ste dito, passagier, de heer Doane van —Zr. Ms. transport-boat No. 4, 2de stuurman J. van Soelen, van Fort-Orange.

Vertrokken.

Maart 19—schip *Johanna Frederika*, P. de Haan, naar Amboina, passagiers, de heer M. Ferdinandus en kind.—stoom boot *Van der Cupellen*, F. W. E. Lange, naar Batavia, passagiers, de heer Steitz en vrouw, en de heer Vos.—schoener *Alcesta*, J. H. Buijten, naar Balie.—schoener *Jenny*, J. W. Stecker, naar dito.

Maart 19—schip *Macklar*, Said Oemaar Hindoean, naar Sumanap.—Zr. Ms. transport-boat No. 4, 2de stuurman J. van Soelen, koersstellende om de west.

Maart 16—schip *Mercurij*, C. Brodie, naar Batavia.

ADVERTENTIEN.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend, dat bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, dd. 21 maart 1832 no. 24, onder andere met intrekking van art. 17 van het reglement voor de belasting op de paarden en rijtuigen, gearresteerd bij besluit van den 28sten augustus 1826 (staatsblad no. 43), in het algemeen is bepaald dat te beginnen met den jare 1833, de belasting op de wagens en paarden in eens en bepaaldelijk voor of uiterlijk op ultimo maart van ieder belasting jaar, zal moeten worden aangezuiverd onder verbeurt voor de nalatigen van de boete bij art. 20 van gezegd reglement bepaald en noodigt mitsdien een ieder uit om de onderwerpelijke belasting over het loopende jaar door hen verschuldigd voor den bepaalden tijd te voldoen, ter vermindering van boete; zullende tot de ontvangst dezer belasting voor zoo veel de residentie Batavia betreft, nog gedurende deze maand dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, worden gevaceerd op de volgende plaatsen:

- 1°. Voor de Stad en Voorsteden ten kantore van den Algemeenen Ontvanger te Weltevreden.
- 2°. Voor het Zuiderkwartier der Ommelanden door den Assistent Resident der Ommelanden te Meester Cornelis.
- 3°. Voor de Ooster en Wester kwartieren door den Schout te Bakassie en den Hoofdschout te Tangerang.

BATAVIA, De Directeur voornoemd, den 13den maart 1833, J. DU PUIJ.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat krachtens daartoe bekomen magtiging van den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, dd. 18 februari II. no. 649, op maandag den 15den april aanstaande, ten zijnen kantore des morgens ten 9 ure, zal worden gehouden eene publieke uitbesteding, overeenkomstig het deswegens bestaande reglement, voor den overvoer van zout, benodigd voor het inwendig vertier van deze geheele residentie tot en met ultimo juni 1834; alsmede voor den overvoer der navolgende hoeveelheden benodigd voor de oostelijke residentie, als:

Naar Passaroeng	910 kojangs.
— Bexpek	292 »
— Panaroekan	139 »
— Probolingo	185 »
— Banjoewangie	50 »

op dezelfde voorwaarden zoo als dezelve in het voorleden jaar aan de gemeente zijn bekend gemaakt, en nu weder ter visie liggen op het residentie kantoor alhier.

Alsmede zal op den dag en des noodig op de volgende dagen uitbestede worden, de overvoer der navolgende kwantiteiten zout uit het hoofd-depôt Sumanap:

Naar Tanara	600 kojangs.
— Batavia	750 »
— Cheribon	400 »
— Tagal	250 »
— Pukulongang	400 »

en zulks wel op de voorwaarden door den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, bekend gemaakt in de Javasche Courant van den 16den maart 1833 no. 33.

Het Gouvernement behoudt zich voor zilver te kunnen betalen in de verhouding van 5 gulden zilver voor 6 gulden koper.

Gadinghebbenden worden verzocht om hunne biljetten van inschrijvingen, vóór of op den dag der uitbesteding intedienen en daarbij tegenwoordig te zijn, dan wel daartoe gemagtigden te zenden.

SOERABAIJA, De Resident voornoemd, den 14den maart 1833, H. J. DOMIS.

—In de Residentie Japara en Joana, zal door de onder-kollekteurs in de afdeelingen Pattie, Koedoos, Japara en Joana, ieder voor zijne afdeeling worden ontvangen de belasting der verponding voor het loopende jaar 1833, betaalbaar of in eens of in twee termijnen als de eerste termijn voor ultimo juni en de tweede termijn voor ultimo december aanstaande; wordende de belastingschuldigen mitsdien herinnerd om voor de ommekomst der vastgestelde termijnen behoorlijk die belasting te komen voldoen, ten einde niet te vallen in de bepaalde boete.

PATTIE, De Resident van Japara en Joana, den 15den maart 1833, DE VOGEL.

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo de Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe gedaan verzoek van den procureur J. C. Meijer, agerende voor A. A. Vinju, in hoedanigheid als gemagtigde van *Gottfried Ludwig Wilhelm Hencke, Elizabeth Sophia Duman*, weduwe van den predikant *Johann Fredrich Hencke, Daniel Gottfried Hencke, Frederika Wilhelmine Henritte Hencke*, gesepareerde echtgenoot van den kapitein *Schmidt Carl Friedrich Wilhelm Hencke* en *August Ludwig Wilhelm Hencke*, hebben verleend appointment van dagvaarding tegen President en Leden van de Weeskamer te Batavia, als administrerende de gelden door weduwe *Johanna Elizabeth van Son*, geboren *Rasche*, nagelaten ten behoeve van de zich legitimeerende erfgenamen, en bij edicte tegen allen en een iegelijk, die als bloedverwanten van moederszijde vermeenen mogten zich te kunnen legitimeeren als erfgenamen;

Zoo is het, dat ik deurwaarder tevens gezworen exploitateur bij dien Raad, overeenkomstig den inhoud van voorgenoemd appointment, waarbij wordt toegestaan de oproeping van drie tot drie maanden te doen, bij deze voor de eerste maal, allen en een iegelijk, die als bloedverwanten in de zijlinie, welke zouden vermeenen eenig regt, actie of aanspraak te hebben op de gelden, nagelaten door de weduwe *Johanna Elizabeth van Son*, geboren *Rasche*, geadministreerd wordende door President en Leden van de Weeskamer te Batavia, voor de zich legitimeerende erfgenamen van moederszijde, dagvaard, om te compareeren, in persoon of door gemagtigden, op donderdag den 20sten juni 1833, ten einde actie te instelluren en te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den procureur J. C. Meijer, voor zijnen principaal qq., zal worden gedaan en genomen, daartegen te antwoorden en voort te procedereeren als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt, actie en pretentie, op de nalatenschap van wijlen de weduwe *Johanna Elizabeth van Son*, geboren *Rasche*, te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, van de puije van het raadhuys te Batavia, den 19den maart 1833.

De eerste gezworen exploitateur bij den raad van van justitie te Batavia, SCHOUTEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op maandag den 25sten maart 1833.

Voor de woning van wijlen den ritmeester *de Latre*, in het campement op Rijswijk, van rijtuigen, spiegels, stoelen, tafels, hang-, muur- en tafelfstolpen, kasten, banken en andere goederen meer.

Voorts, voor rekening van anderen, van bendies en bendiepaarden, tuigen, wagens, porceleinen en aardewerk, meubelaire goederen, en het geen verder te voorschijn, zal worden gebragt.

En 's avonds om 7 ure.

In een der Localen van de Societeit de Harmonie, van eenige certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand en Solosche Obligatien.

Op dinsdag den 26sten maart 1833.

Voor het sterfhuis van den heer *Muller*, in de Koestraat, van wagens, bendie, wagen en bendiepaarden en tuigen, ledikanten, glaswerken, astralia-lampen, spiegels en schilderijen, kleederen, zilverlepels en vorken, en andere zilverwerken, officiers uniformen voor de schutterij distinctive tekens, bijkans

nieuw. Alsmede voor rekening des boedels van wijlen den heer van *Kraaijenoord*, de bij vendutie, van den 16den dezer, onverkocht gebleven meubelen, glas en perceleinen, kleederen, keuken gereedschappen, enz. enz.

En precies te 11 ure.

Voor rekening van de belanghebbenden *Geduld*, bekwame kok, *Kastorie*, bekwame kokkin met haar man *Primo*, huisjongen.

Op woensdag den 27sten maart 1833.

Voor de woning van *Tjoa Tjauwlim*, in de buiten Nieuwpoortstraat, van thee en tafel serviesen, groen, paers en roode kleuren, zeltzerwater, wijnglas en aardewerk, glaswinkelpasten, juweelen, goud- en zilverwerken, en het geen verder te voorschijn, zal worden gebragt.

En precies te 11 ure.

Voor rekening van wijlen den inl. *Mochamat Taj-her Suria Nagara*.

No. 1. Zeker erf, bebouwd met een pedak, van steen en bamboezen met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een half kwartier uurgaans, Zuidwaarts buiten deze Stad, in de wandeling genaamd Gang Alveris Malat, in het 7de deel, blok O. sub no. 91, bij de verponding no. 4220.

No. 2. Zeker ledig erf, gelegen buiten deze Stad aan de Westzijde van de Grootte-rivier, in het blok B. sub no. 9, bij de verponding doorlopende onder no. 4814.

No. 3. Zeker ledig erf, gelegen buiten deze stadspoort Rotterdam, in het Oosterveld het 14 deel van het blok L, sub no. 10, 11 en 12 bij de verponding doorlopende no. 3779.

En ten overstaan van eene commissie uit den raad van justitie alhier, voor rekening van den sequester als administrerende de insolvente boedels van wijlen *Fredrik Michiels*, *Pieter Frölecke*, en *Mochamat Alie Abdul Ganie*, de zeven die boedels gehoorende vastigheden bij de javasche couranten van den 9 en 12 dezer no. 30 en 31 breder omschreven.

Op donderdag den 28sten maart 1833.

Voor het sterfhuis van den heer *A. Michiels* op *Jatara*, van meubilaire goederen, een zeer goede bil- lard met toebehooren, fraaije schilderijen, groote spie- gels, en andere kunstwerken, goud- en zilverwerk, muur- en tafel-stolpen met knapen, kroon en hang- stolpen, kristal en andere fraaije glaswerken. Voorts juweelen, goud en zilverwerken en andere preciosa's welke daags te voren voor gegadigden ter bezichtiging zullen worden gesteld.

Op vrijdag den 29sten maart 1833.

Voor de pakhuizen van de factorij der nederlandsche handelmaatschappij, van diverse lijnwaden, lakens, vloerkleeden, servetgoed, zijde stoffen en doeken, wasdoeken, offer-papier, thee, diverse ijzerwerken, glaswerken eene partij roode wijn, champagne wijn, zeltzerwater enz. zoomede eene brandkast.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Verkoop op rechterlijk gezag. In den loop der aanstaande maand april, ter instantie van den advocaat *Mr. P. C. Ardesch* en den procureur *J. C. Meijer*, voor en van wegen *L. Heukevolgt*, mede exe- cuter in den boedel van wijlen *Lim Goanek*, zal door den deurwaarder van den landraad der stad en voor- steden van Batavia, ten overstaan van eene commissie uit gemelden raad, bij wege van executie publiek worden verkocht, de ondervolgende vastigheden, als:

Toebehoorende aan den Chinees *Oey Jeongtsjan*.

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen in de Chinesche kampong, in het westerveld het 4de deel van het blok O, sub no. 14 litt. B, bij de verponding doorlopende onder no. 4434,

Toebehoorende aan den Inlander *Smael Assan*.

Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Utrecht, aan de zuidzijde van de Buffels Rivier, in het westerveld het 8ste deel van het blok P, sub no. 403, bij de verponding doorlopende onder no. 6931.

Toebehoorende aan den Chinees *Gouw Tjiansiang*.

Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad aan de oostzijde van de Grootte Rivier, in het blok

K, sub no. 8, bij de verponding doorlopende onder no. 2333.

Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak, staande en gelegen binnen deze stad, aan de oostzijde van de Grootte Rivier, in het blok E, sub no. 58, bij de verponding doorlopende onder no. 2334.

Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen binnen deze stad aan de oostzijde van de Grootte Rivier, in het blok E, sub no. 6, bij de verpon- ding doorlopende onder no. 5669.

Zeker erf, bebouwd met een oud steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de Grootte Rivier, in het blok 1, sub no. 17, bij de verponding doorlopende onder no. 2338.

Toebehoorende aan den Inlander *Adjie Abdul La- tiep Achmat Soemang*.

Zeker ledig erf, gelegen buiten deze stadspoort Utrecht, in het westerveld het 5de deel van het blok P, sub no. 109, bij de verponding doorlopende onder no. 2346.

Zeker ledig erf, gelegen buiten deze stadspoort Utrecht, in het westerveld het 5de deel van het blok P, sub no. 111, bij de de verponding doorlopende onder no. 2347.

Zeker erf, bebouwd met een oud pedak, zamen ge- steld van steenen en bamboezen met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort Rotterdam, in het oosterveld het 14de deel van het blok L, sub no. 33, bij de verponding doorlopende onder no. 6953.

Indien er iemand zijn mogt, die eenig regt, actie of pretentie mogt hebben, op de voorschreven vastig- heden die kome en make het mij bekend.

BATAVIA, *De deurwaarder voornoemd,*
den 20sten maart 1833. E. JACOBS.

—Voor den Lande. Op de vendutie van den 9den april aanstaande, zullen bij wege van executie, krach- tens appointement van executie, dd. 17 november 1831, worden verkocht voor rekening van het kantoor der verponding alhier.

Een stukje land, gelegen in de moorsche kampong alhier, in wijk litt. P, no. 42, toebehoorende aan de moorsche vrouw intje *Norma*, huisvrouw van *Abdul Amih*.

Een stukje land, gelegen in de maleische kampong alhier, in wijk litt. Q, no. 31, toebehoorende aan den Maleijer *Salim*, en

Een planken met pannen gedekte huis, staande op het land van *Tajip Tandree Amin Bojoeng*, gelegen in de kampong Tawang Balen alhier, in wijk litt. A, no. 112, toebehoorende aan *Pa Rakidin*.

Die vermenen mogt eenig regt, actie of pretentie op voorschreven vastigheden te hebben, en zich opposeren tegen de voormelde executie, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

Aldus gepubliceerd te Samarang, den 16den maart 1833.
De deurwaarder bij de verponding,
H. W. PICHEL.

—Op den 19den april 1833, zullen alhier op publie- ke vendutie verkocht worden als:

Drie stukken grond met de daarop staande steenen met pannen gedekte woning en bijgebouwen, staande en gelegen in de stad alhier, in het blok no. 14, met het front naar het noorden.

Zeker erf, met de daarop staande met pannen ge- dekte pondoppo, staande en gelegen aan het parade plein alhier, met het front naar het noorden, en

Een halve gedeelte van zekere erf, met de daarop staande huizingen, staande en gelegen te Grissee, in de kampong Telaga Trate, mede het front naar het oosten.

Alle in eigendom toebehoord hebbende aan nu wij- len den heer *J. C. F. Vermeulen*, zijnde nadere in- formatie daaromtrent te bekomen bij

J. G. MULLER NEJENDORFF.
SOERABAJA, den 12den maart 1833.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,
P. A. O. VAN WAVEREN PANCRAS CLIFFORD,

met
J. P. MULDER,
PATTIE, 17 maart

(Zie verder het Bijvoegsel.)

By C. Thomass, Koeler.

's Avonds te 6 ure, de Pred. D. Lenting.

M A L R I S C H.

B U I T E N - K E R K.

Op Woensdag den 27sten Maart 1833.

Namiddag, te half 5 ure, de Zond. W. H. Medhurst.

M A L R I S C H.

B U I T E N - K E R K.

Voormiddag, te half 9 ure, de Pred. D. Lenting.

IN HET SCHOOL GEBOUW OP WELTVAARDEN.

ZEVENDE LIDENS-OVERDENKING.

E E R E - D I E N S T.

Op Zondag den 27sten Maart 1833.

BATAVIA

BATAVIA.

ROOMSCH-KATHOLIJKE EERE-DIENST.

Op Zondag den 24sten Maart 1833.

Des Morgens te 8 ure,

EENE TE ZINGENE DIENST.

Op Dingsdag den 26sten Maart 1833.

Des morgens te 8 ure,

EENE TE ZINGENE DIENST.

van

REQUIEM VOOR EENEN OVERLEDENEN.

Des Avonds te half 6 ure,

LOF.

Op Donderdag den 28sten Maart 1833.

DES MORGEN TE 7 URE,

EEN DIENST VAN REQUIEM.

J. H. Scholten praefectus Apostolicus.

WORLD BANK

INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT
Washington, D.C. 20540

ANNOUNCEMENT

The World Bank is pleased to announce that it has approved a loan for the purpose of financing the construction of a new road in the region of [unclear]. The loan is for a total amount of [unclear] million dollars. The loan will be provided in the form of [unclear] installments over a period of [unclear] years. The interest rate on the loan is [unclear] percent per annum. The loan is subject to the usual conditions and covenants of the Bank. The loan is available to the government of [unclear] and to the [unclear] authorities. The loan is intended to support the economic development of the region and to improve the living standards of the population. The loan is a testament to the commitment of the World Bank to support the development of developing countries. The loan is a sign of the confidence of the World Bank in the government of [unclear] and in the potential of the region. The loan is a contribution to the economic growth and development of the region and to the well-being of the people of [unclear].

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG den 23sten Maart 1833.

GEBORTEN.

Voortspoedig bevallen van eene dochter, de geliefde echtgenoot van
Dr. KOLLMANN.
BUIITENZORG, 18 maart 1833.

STERFGEVALLEN.

Heden werd ons, tot onze bittere droefheid, door den dood ontrukkt ons eenigst kind *Johan Cornelius*.
P. H. MELJER TIMMERMAN THIJSSEN.
W. H. MELJER TIMMERMAN THIJSSEN.
SAMARANG, 12 maart 1833. geboren Klein.

Heden overleed alhier, na eene kortstondige ziekte mejufvrouw *Susanna Constantina Thalman*, gesepareerde huisvrouw van den heer *Christian Frederik Gijsberts*, in den ouderdom van 47 jaren.
BATAVIA, den 17den maart 1833.

NAGELATEN ROEDEL.

Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan de nalatenschap van wijlen *Jacobus Lauer*, op den 26sten januarij alhier overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken aan

Agenten der Bataviaasche weeskamer in het Bantamsche.

CERAM,
den 15den maart 1833.

M. JOHN.
J. A. KEMPEES.

—Alle degenen welke iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen mejufvrouw *Susanna Constantina Thalman*, gesepareerde huisvrouw van den heer *C. F. Gijsberts*, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, binnen de tijd van zes weken van dato heden af gerekend.

BATAVIA, De testamentaire executeur,
den 21sten maart 1833.

der *Christiaan*... den raad van justitie... alhier opgedragen zijnde; zoo werden alle debiteuren en crediteuren op voorschreven boedel, opgeroepen als daarvan iets te pretenderen heeft of daarvan verschuldigd is, opgave of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden.

Namens de wees- en boedelkamer voornd.

SAMARANG,
den 15den maart 1833.

De Secretaris,
A. HOUTKOPER.

—Kraachtens gepronuncierte vonnissen bij den raad van justitie alhier d.N. 25 februarij jl., worden de crediteuren in de insolvente boedels van wijlen *Burchard George Sartorius*, (en den chinees *Gooij Toijong*, opgeroepen om de hun toegewezen gelden, onder caucie de restitueerende te komen ontvangen; bij nalatigheid zal worden gehandeld conform art. 17 van het provisioneel reglement op de administratie der boedels in Nederlandsch Indie.

SAMARANG,
den 15den maart 1833.

Namens de boedelkamer,
De Secretaris,
A. HOUTKOPER.

—Pro deo. De weeskamer te Soerabaja, roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is, aan de boedels van wijlen de particuliere *J. Croemer* en *W. Blomberg*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

SOERABAJA,
den 16den maart 1833.

Namens de weeskamer,
De Secretaris,
OOSTHOEK.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het postkantoor te Batavia, pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

maat schip kapitein
China, *Amerik*, *Nieuw*, *Gregerson*.
Sinkapoer; Portug. brik *Delfino*, *Cardozo*.
BATAVIA, De Postmeester,
den 21sten maart 1833. P. A. BIK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

James Collings verlaat Java; zijn gemagtigde is de heer *W. J. West*.

BATAVIA, 18 maart 1833.

—*R. Blom*, vertrekt naar Banjermassing.
SOERABAJA, den 16den maart 1833.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

HUISCOLLECTE ten behoeve der Diakonie-armen en weezen der hervormde gemeente te Batavia, over het eerste kwartaal 1833.

Op maandag den 25sten maart 1833, om de west buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende het Molenvliet, de Prinsenlaan en Rijs- en Noordwijk, door den broeder-diaken *H. W. van Woelderens*.

Op dinsdag den 26sten maart 1833, om de west buiten de stad, tweede gedeelte, bevattende het Koningsplein en den weg naar Tanabang, door den broeder-diaken *W. F. de Sturler*.

Op woensdag den 27sten maart 1833, om de west binnen de stad, bevattende alle de grachten en straten der stad, bewesten de Grootte Rivier, door den broeder-diaken *J. W. Thierbach*.

Op donderdag den 28sten maart 1833, om de oost binnen de stad, bevattende als boven, beoosten de Grootte Rivier, door den broeder-diaken *C. F. Pahud*.

Op vrijdag den 29sten maart 1833, om de oost buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende Jakkatra, G...

Op zaterdag den 30sten maart 1833, om de oost buiten de stad, tweede gedeelte, bevattende van de Sipajersberg af, Kramat, den weg naar Meester-Cornelis en Papatjan, door den broeder-diaken *D. O. Bekking*.

Het kollegie van Diakenen der hervormde gemeente te Batavia,
C. F. PAHUD, Preses.
Ter ordonnantie van hetzelfde.
VAN WOELDEREN, Scriba.

—HUISCOLLECTE ten behoeve der Kerk en Armen der Roomsche Catholieke gemeente te Batavia, over het eerste kwartaal 1833.

Op maandag den 25sten maart 1833, over Tanabang, Koningsplein, Rijswijk en Noordwijk, door het lid van *Berkel*.

Op dinsdag den 26sten maart 1833, over Molenvliet, Batavia, Prinsenlaan en Jakkatra, door het lid *de Wit*.

Op woensdag den 27sten maart 1833, over Gasmong-Sabarie, Weltevreden, Papatjan en Mr. Cornelis, door het lid *Kroegman*.

Het R. C. Kerk- en Armenbestuur te Batavia,
De Voorzitter,
J. H. SCHOLTEN.
Ter ordonnantie van denzelfden.
Het Lid, Secretaris,
A. SCHULTZE.

—De ondergeteekende vermist een kampherliouten kistje, waarin eenige kleedoren, thee, enz., aangebragt per achip *THETIS*, van Canton, en heeft in plaats van dat ontvangen een kist, ook met zijn adres, voorzien met *Acid Solution*, welke kist vooreker met het adres der zijne verruuld zal zijn. Mogt men hem hierin kunnen terecht wijzen, zal hem zulks aangenaam zijn.

18 maart.

W. A. SENN VAN BASEL,
Te Pandeglang.

Faint, illegible text in the upper left quadrant of the page.

Faint, illegible text in the lower left quadrant of the page.

Faint, illegible text in the upper right quadrant of the page.

Faint, illegible text in the lower right quadrant of the page.